

BEREDSKAPSPLAN FOR TRØNDELAG BONDELAG

GENERELL DEL, PLAKAT 1

BONDELAGETS ROLLE VED KRISER/HENDELSER

- Ansatte og tillitsvalgte har et individuelt ansvar for å melde fra om saker som kan utvikle seg til en krise. Sakene skal meldes fra til organisasjonssjef, fylkesleder eller deres stedfortreder.
- Fylkesleder og organisasjonssjef avgjør raskt om saken kan defineres som krise.
- Avklar hvilken myndighet som "eier" krisen.
- Loggføring på skjema: doknr i **P360: 11-1776**. Skjemaet skal ligge på bordet hos org.sjef i Steinkjer og på bordet i pauserommet i Trondheim ved en evt krisesituasjon med stort omfang.
- Tilgjengelig på telefon, tilgjengelig til å kunne bistå.
- Kontakt med og om nødvendig bistå myndighet.
- Bistå og ta vare på personer som står midt i hendelsen. Vurdere om det skal sendes en representant til stedet.
- Avklar mediekontakt, avklar budskap til media.
- Holde kontaktliste organisasjoner og lokallagsledere oppdatert: P360 15/00501 (dok 16-143)

Nærmere forklaring på punktene finnes i P360: 15/00501 (dokument 16-143)

Alle dokumenter skal stå lett tilgjengelig i rød perm merket "BEREDSKAPSPLAN TRØNDELAG BONDELAG" på kontoret hos alle ansatte i Trøndelag Bondelag. Oppdateres årlig (i forbindelse med revisjon) og ved behov.

VIKTIGE TELEFONNUMMER/E-POST:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117

Politiet i Trøndelag: 02800, 73 89 90 90

Mattilsynet: varsling.midt@mattilsynet.no /
22 40 00 00

Dyrepolitiet: dyrekrim@politiet.no

Rovvilt vakttelefon: 930 60 221

NLR-HMS: 902 03 317

KRISEORGANISERING TRØNDELAG BONDELAG

Håndteringsteam	Stedfortreder
Ailin Wigelius, organisasjonssjef ailin.wigelius@bondelaget.no 411 40 704	Berit Sølberg berit.solberg@bondelaget.no 905 66 342
Kari Åker, fylkesleder kariaker@outlook.com 971 64 466	Erlend Fiskum, nestleder erlendfi@online.no 934 52 429
Hvis hendelsen involverer husdyr: Roy Albertsen, regionsjef Nortura 913 70 445	03070

Kommunikasjonssjef i NB Lise Boeck Jakobsen: **975 99 866**
Organisasjonssjef i NB Astrid Solberg: **957 60 332**
Generalsekretær i NB Sigrid Hjørnegård: **975 08 901**

BEREDSKAPSPLAN FOR

BRANN, PLAKAT 2

SØR-TRØNDELAG
BONDELAG

TRØNDELAG BONDELAG

BONDELAGETS ROLLE VED BRANN

Den som oppdager brannen, varsler nødetat: 110

Fylkeskontoret:

- Når hører om brann/får beskjed om brann (gårdsbrann, skogbrann, storbrann): Sjekk hvem det gjelder og om de har fått nødvendig hjelp og bistand ved å kontakte lokallagsleder.

Lokallaget:

- Bistå brannvesenet (tankvogn med vann, evakuering av dyr) ved behov. Brannvesenet har ledelsen når de kommer til stedet. Når politiet kommer til stedet har de ledelsen.
- Ta kontakt med fylkeskontoret.
- Bistå og støtt bonden, ta barn/familien i hus/unna situasjonen hvis de ønsker det. Bistå med å skjerme bonden for media.
- Bistå eventuelt med dugnadshjelp/organisering av dugnad etter brannen.
- Ta kontakt etter litt tid og hør hvordan det går.

Les mer om branner i landbruket: <http://www.tryggeresammen.no/brann/>

Les mer om beredskap i landbruket: www.tryggeresammen.no

VIKTIGE TELEFONNUMMER

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117
Trøndelag Bondelag: 73 84 24 90/ 411 40 704
Politiet i Trøndelag: 02800, 73 89 90 90
Mattilsynet: 22 40 00 00
Veterinærvakt:
Kommunens kriseteam:
Forsikringsselskap:

FOREBYGGE BRANN/HMS-TILTAK

- El-tilsyn med termografering
- Kontroll brannvarslingsanlegg, dekning til utringer
- Oversiktskart brannsløkkingsutstyr
- Rømningsplan/kart fjøs og bolig
- Brannfører og brannvegger
- Tenk brann sikkerhet ved bruk av utstyr
- Rydding, vasking, fjerning av støv
- Jevnlige brannøvelser med rømning og test av brannsløkkingsutstyr
- Kontroller brannsløkkingsutstyr jevnlig

BEREDSKAPSPLAN FOR TRØNDELAG BONDELAG

ULYKKER PLAKAT 3

BONDELAGETS ROLLE VED ULYKKER

Den som kommer først til ulykkesstedet, varsler nødvendig nødetat.

Fylkeskontoret:

- Når hører om ulykke/får beskjed om ulykke (traktor/redskap-ulykke, dødsfall/skade ved håndtering av dyr, fallulykke, gjødselgass): Sjekk hvem det gjelder og om bonden/familien har fått nødvendig hjelp og bistand ved å kontakte lokallagsleder.

Lokallaget:

- Kontakt fylkeskontoret
- Bistå familien, samtale, hjelp til å søke hjelp.
- Bistå til å skaffe nødvendig hjelp til å stelle dyr.
- Organisere dugnad/arbeidshjelp til forestående arbeid på gården (onnearbeid).

Les mer om ulykker i landbruket: <http://www.tryggeresammen.no/brann/>

Les mer om beredskap i landbruket: www.tryggeresammen.no

VIKTIGE TELEFONNUMMER/E-POST:

Brann: 110

Politi: 112

Ambulanse: 113

Legevakt: 116117

Trøndelag Bondelag: 73 84 24 90/ 411 40 704

Politiet i Trøndelag: 02800, 73 89 90 90

Mattilsynet: 22 40 00 00

Veterinærvakt:

Landbrukstjenester/avløserlag:

Kommunens kriseteam:

Forsikringsselskap:

FOREBYGGE ULYKKER/HMS-TILTAK

- Jevnlige vernerunder på bygninger og utstyr.
- Sjekk utstyr jevnlig, utfør nødvendige reparasjoner/HMS-tiltak.
- Sikre bygninger, utfør nødvendige reparasjoner/HMS-tiltak.
- Bruk verneutstyr/sikkerhetsutstyr når det er nødvendig og/eller påkrevet.
- Vær alltid to hvis gjødselgass/silogass kan oppstå.
- Vær alltid to når dyr skal flyttes/håndteres.
- Unngå stress (start arbeidet i tide)
- Sikringsradio ved skogsarbeid.
- Hold kjernejournal oppdatert:
<https://helsenorge.no/kjernejournal>

BEREDSKAPSPLAN FOR TRØNDELAG BONDELAG

DYRETRAGEDIER, PSYKISK HELSE, PLAKAT 4

BONDELAGETS ROLLE VED DYRETRAGEDIER

Den som oppdager dyretragedier, varsler Mattilsynet:
Politi kobles inn om nødvendig fra Mattilsynet.

Bondelaget kan være til hjelp og støtte for bonden.

Fylkeskontoret:

- Kontakt med Mattilsynet, bistå Mattilsynet. Koordinere arbeidet rundt bonden. Vi er i 2. varslingslinje hos Mattilsynet.
- Kontakt med lokallagsleder.
- Delta i «Sammen for dyra» - varslingsrutine: Ta kontakt med organisasjonssjef Ailin eller dennes stedfortreder hvis du som lokallagsleder er usikker på hvordan du skal håndtere ulike opplysninger.

Lokallaget:

- Kontakt Mattilsynet og/eller organisasjonssjef Ailin eller dennes stedfortreder hvis bekymring av en eller annen art.
- Bistå Mattilsynet. Aktuelle oppgaver kan være å skaffe fjøs, fôr eller opprydding.

Les mer om psykisk helse i landbruket: <http://godtbondevett.no/om-prosjektet/>

Les mer om beredskap i landbruket: www.tryggesammen.no

Les mer om [Sammen for dyra - Mattilsynet](#)

VIKTIGE TELEFONNUMMERE:

Brann: 110

Politi: 112

Ambulanse: 113

Legevakt: 116117

Trøndelag Bondelag: 73 84 24 90/ 411 40 704

Politiet i Trøndelag: 02800, 73 89 90 90

Mattilsynet: 22 40 00 00

varsling.midt@mattilsynet.no

Veterinærvakt:

Kommunens kriseteam:

FOREBYGGE DYRETRAGEDIER/HMS-TILTAK

- Åpenhet om og respekt for psykisk helse.
- Kunnskap om psykisk helse. Medlemsmøter med psykisk helse og dyretragedier som tema.
- Trygge møter i bondelaget – ingen skal møtes med hånlige og respektløse kommentarer.
- Søk noen å snakke med – søk hjelp i tide. Bruk SMS hvis det er enklest.
- Bli en god samtalepartner:
<http://www.tryggesammen.no/medmenneske/>
- Her kan jeg få hjelp hvis jeg sliter:
 - Legevakt
 - Kommunens psykiatriske helsetjeneste
 - NLR-HMS: 902 03 317
<http://www.lhms.no/medlemstilbud/krise>
 - <http://godtbondevett.no/om-prosjektet/>

BEREDSKAPSPLAN FOR TRØNDELAG BONDELAG

SMITTSOMME DYRESYKDOMMER, PLAKAT 5

INKL. LA-MRSA

BONDELAGETS ROLLE VED SMITTSOMME DYRESYKDOMMER

Fylkeskontoret:

- Organisasjonssjef får som regel varsel via Norges Bondelag. Avklarer raskt hvem som gjør hva av ansatte og eventuelt tillitsvalgte. Involverer lokallagsledere der det blir nødvendig.
- Kontakter Mattilsynet og avklarer videre arbeid og oppgaver.
- Loggføre henvendelser og oppgaver.
- Bistå Mattilsynets krisestab, være tilgjengelig, delta på møter.
- Aktuelle oppgaver kan være å sørge for forsyninger til folk og dyr, kontakt med berørt(e) bønder, eventuell mediekontakt.
- Ta kontakt med berørte bønder i ettertid av hendelsen for å høre hvordan det går.
- Delta i Mattilsynets øvelser og gi nødvendige tilbakemeldinger på eventuelle forbedringer, oppdatere feil og mangler.

LA-MRSA veileder fra Norges Bondelag: Kontakt fylkeskontoret

Les mer om smittsomme dyresykdommer:

http://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelse/dyresykdommer/

Les mer om beredskap i landbruket: www.tryggeresammen.no

VIKTIGE TELEFONNUMMER

Brann: 110

Politi: 112

Ambulanse: 113

Legevakt: 116117

Trøndelag Bondelag: 73 84 24 90/ 411 40 704

Politiet i Trøndelag: 02800, 73 89 90 90

Mattilsynet: 22 40 00 00

Veterinærvakt:

Kommunens kriseteam:

FOREBYGGE SMITTE/HMS-TILTAK

- Kunnskap om smitte og smitteforebygging.
- 48-/72-timers-regelen ved utenlandsbesøk.
- Smitteslusing i driftsbygning.
- Smittevernplan som sikrer godt smittevern i dyreholdet.
- KSL/helseattest livdyr. Smitteslusing livdyrtransport.
- Smitteslusing dyretransport til slakt.
- Fjørfe: Alt inn-alt ut-prinsippet.
- LA-MRSA: Test arbeidshjelp (og seg selv hvis en har hatt situasjon med helsehjelp i utlandet) for MRSA.
- Utenlandsk mat og matavfall som kan komme inn i førkjeden må unngås.

BEREDSKAPSPLAN FOR TRØNDELAG BONDELAG

NATURKATASTROFER (flom, tørke, uvær, ras), PLAKAT 6

BONDELAGETS ROLLE VED NATURKATASTROFER:

Fylkeskontoret:

- Organisere bistand til nødetat hvis det er ønsket.
- Vurdere å sende en representant til stedet.
- Dokumentasjon – bilder av skader hvis hensiktsmessig.
- Organisere arbeid med å sikre/skaffe fôr (jfr halmberging 2018)
- Bistå ved behov for dialog med Fylkesmann og Landbruksdirektorat rundt erstatningsspørsmål.

Lokallaget:

- Bistand til nødetat hvis ønsket. Det kan være vannpumping, evakuering av husdyr, evakuering av folk.
- Organisere varmetue, mat, drikke hvis behov.
- Bistå med å skaffe fjøs til evakuerte dyr.

Les mer uvær: <http://www.tryggesammen.no/uvær/>

Les mer om flom: <http://www.tryggesammen.no/flom/>

VIKTIGE TELEFONNUMMER:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117
Trøndelag Bondelag: 73 84 24 90/ 411 40 704
Politiet i Trøndelag: 02800, 73 89 90 90
Mattilsynet: 22 40 00 00
Veterinærvakt:
Kommunens kriseteam:
Forsikringsselskap:

FOREBYGGE SKADER VED NATURKATASTROFER/HMS-TILTAK:

- Sikre bygninger
- Flomsikker lagring av fôr
- Følge anbefalinger fra myndigheter/værvarsling (eks NVE)
- Beredskap for vannmangel
- Dyr på beite – vurdere flomfare
- Nødaggregat
- Kart over jordgrunnen før byggeaktivitet

BEREDSKAPSPLAN FOR TRØNDELAG BONDELAG

ROVDYRANGREP, PLAKAT 7

BONDELAGETS ROLLE VED ROVDYRANGREP

Trøndelag Bondelag arbeider politisk for å få ned rovdyrtrykket i Norge. Vi har et rovviltforlik med en todelt målsetting. Det vil si forvaltninga deles i soner med prioriterte beiteområder og prioriterte forvaltningsområder for rovdyr hvor det i beiteprioriterte områder skal være lav terskel for uttak av aktuell rovdyrart.

Trøndelag Bondelag har på sin hjemmeside samlet informasjon om rovdyr og beitenæringa:

<https://www.bondelaget.no/trondelag/landbruk-i-trondelag/beiteressurser-og-rovdyr/>

En egen beredskapsplan ved rovdyrangrep skal lages og gjøres felles for hele Midt-Norge.

Ta kontakt med bondelaget når du føler frustrasjon, maktesløshet og psykisk press på grunn av rovdyrangrep.

Ring politiet hvis du finner skadde/døde dyr, og du ikke finner kontaktinfo til dyreeier i øremerket eller på halsbånd.

VIKTIGE TELEFONNUMMER:

Rovvilt vakttelefon: 930 60 221

Rovviltkontakter i SNO:

<http://www.naturoppsyn.no/content/765/Sor-Trondelag>

Trøndelag Bondelag: 73 84 24 90

Politiet i Trøndelag: 02800, 73 89 90 90

Mattilsynet: 22 40 00 00

Veterinærvakt:

Ambulanse: 113

Kommunens kriseteam:

FOREBYGGENDE OG KONFLIKTDEMPENDE TILTAK

- Dialogmøter næring og forvaltning, kunnskap om rovdyr og beitedyr
- Prosjekter som gir økt kunnskap om rovdyrangrep og beitedyr
- Elektronisk gjeting av rovdyr og beitedyr
- Forvaltningsplan store rovdyr
- Erstatning ved tap av husdyr til fredet rovvilt, tillit i systemet.

BEREDSKAPSPLAN FOR TRØNDELAG BONDELAG

MILJØKATASTROFER I LANDBRUKET, PLAKAT 8

(Gjødselutslipp, oljesøl, drivstoff, plantevernmidler, vask/desinfeksjon)

BONDELAGETS ROLLE VED MILJØKATASTROFER I LANDBRUKET

Den som kommer først til ulykkesstedet, varsler nødvendig nødetat.

Fylkeskontoret:

- Når hører om uhell med utslipp: Sjekk hvem det gjelder og om bonden/familien har fått nødvendig hjelp og bistand. Kontakt lokallagsleder.

Lokallaget:

- Bistå med eventuell evakuering av dyr.
- Bistå med aktuelt utstyr som en har tilgjengelig for å hjelpe til med å begrense skadeomfanget.
- Bistå med å holde media på avstand/skjerme bonden.
-

VIKTIGE TELEFONNUMMER:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117

Trøndelag Bondelag: 73 84 24 90

Politiet i Trøndelag: 02800, 73 89 90 90

Mattilsynet: 22 40 00 00

Veterinærvakt:

Kommunens landbrukskontor:

Forsikringsselskap:

FOREBYGGE UTSLIPP FRA LANDBRUKET:

- Teknisk kontroll og vedlikehold av gjødselkjellere og fôrlager.
- Låse inn plantevernmidler og desinfeksjonsmidler.
- Teknisk kontroll og vedlikehold av kjøretøy og utstyr.

BEREDSKAPSPLAN FOR TRØNDELAG BONDELAG,

ÅPEN GÅRD, ARRANGEMENT, TURER, PLAKAT 9

BONDELAGETS ROLLE

- Hvis alvorlig skade/ulykke oppstår på Åpen Gård eller andre arrangement i regi av bondelaget, skal organisasjonssjefen kontaktes.
- Åpen Gård-arrangører skal ha en HMS-gjennomgang av gården og vurdere risikoer før arrangementet. Nødvendige sikkerhetstiltak skal iverksettes.
- Deltagerlister med kontaktinformasjon til pårørende ved turer.
- Ta hensyn til 48-/72-timers-regelen ved utenlandsturer og gårdsbesøk.
- Påse at nødvendig smittevernsutstyr brukes ved gårdsbesøk.

Les mer om Åpen Gård på:

<https://www.bondelaget.no/apen-gard-for-arrangorer/category8124.html>

VIKTIGE TELEFONNUMMER/E-POST:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117
Organisasjonssjef: 411 40 704
Politiet i Trøndelag: 02800, 73 89 90 90
Mattilsynet: 22 40 00 00
Veterinærvakt:
Kommunens kriseteam:

HMS-TILTAK

- HMS-gjennomgang av gården hvor Åpen Gård skal arrangeres. Sikre gården med tanke på fallulykker, klemulykker, drukningsulykker, smitte, dyrs adferd, matsikkerhet og farer ved bruk av redskap/utstyr.
- Gjennomgå risiko (HMS, mathåndtering, aktiviteter, muligheter for at skader kan oppstå).
- Sørge for beredskap ut fra risikogjennomgang (vurdere om det er nok med førstehjelpsutstyr eller om det bør være et samarbeid med f.eks Røde Kors?).
- 48-/72-timers-regelen.
- Bruk håndboka for Åpen Gård-arrangører. Ikke mat dyr med medbragt mat.

BEREDSKAPSPLAN FOR TRØNDELAG BONDELAG

ATOMULYKKER OG ANDRE NASJONALE/INTERNASJONALE KRISER/HENDELSER, PLAKAT 10

BONDELAGETS ROLLE VED

Atomulykker:

- Fylkesleddet sørger for organisering og inkluderer nødvendige lokallag:
- Bistå med å berge avlinger etter instruks fra krisestab hos Mattilsynet. (Innhøsting eller tildekking). Lokalt sørge for at traktorer og redskaper gjøres tilgjengelige i områder som må høstes eller tildekkes innen tidsfrister.
- Bistå med å redde (tildekking) vannkilder etter instruks fra krisestab hos myndighet/Mattilsynet.
- Bistå og få dyr under tak/inn fra beiter etter instruks fra krisestab hos myndighet/Mattilsynet.
- Gjennomføre nedføringstiltak i områder der det kreves.

Andre kriser/hendelser:

- Gjennomføre nødvendige tiltak ut fra ordre fra stat eller Norges Bondelag.

VIKTIGE TELEFONNUMMER/E-POST:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117
Trøndelag Bondelag: 73 84 24 90/ 411 40 704
Politiet i Trøndelag: 02800, 73 89 90 90
Mattilsynet: 22 40 00 00
Statens Strålevern: 67 16 25 00
Veterinærvakt:
Kommunens kriseteam:

FORBEREDELSE

- Oppdatert kontaktliste (bruks)medlemmer.
- Oversikt over korntreskere, traktorer, kornhengere.
- Les mer på www.tryggesammen.no
- Les mer på <http://www.nrpa.no/>
- Gårdbruker må holde gårdens beredskapsplan oppdatert inkludert oppdatert instruks hvis andre må inn å utføre fjøsstell/gårdsarbeid uten å være i fysisk kontakt med gårdbruker.
- Hold kjernejournal oppdatert:
<https://helsenorge.no/kjernejournal>